

ти? А пакъ нѣкоги жени направо се обръщаха къмъ мене и ме питаха:

— Има ли страхъ?

— Нѣма нищо, — отговаряхъ имъ азъ, като се стараяхъ да се покажъ колкото е възможно сло-коенъ и да ги не илашъ безполезно; но не зная до колко сполучвахъ, защото и моята душа не бъше съвсѣмъ спокойна. Въ главата ми се въртяха мисли, които произлѣзваха все отъ единъ источникъ и пакъ къмъ него се възвръщаха, — мисли за приближаването на опасностъта, и отъ тая точка зрѣния азъ глѣдахъ върху всичките предмети що минуваха предъ очите ми, и върку всичките хора, отъ прегърбената стара бабичка която може-би преживѣва свойтъ по-слѣдни дни, па до малкото дѣтенце, което весело пѣлзи при нозѣтъ на майка си и нищо не знае какво се върши около него; на всичко азъ глѣдахъ отъ точка зрѣния на разрушения, пожаръ и всеобщо избиванье на човѣците. Читателъ ще погрѣши ако помисли, че азъ самъ искусствено се настроявахъ на такъвъ тонъ отъ «гражданска скрѣбъ»; не, това настроение се появяваше неволно, и нуждно бъше нѣщо твърдѣ силно за да го промѣнци; трѣбваше да се промѣнятъ самите околности; а пакъ то — вървихъ по улиците, разглѣждахъ и се питашъ: гдѣ ли може да намѣри спасение такъвъ човѣкъ, който нѣма оржине въ рѣцѣ си за да се впусне въ бой, та ако не побѣди то понѣ да умре въ не равната борба. Кѫде може той да се скрие? Въ кѫщи ли? Въ дворътъ ли? На улицата ли? Нѣма гдѣ и нѣма надѣжда за отърванье. Какво да правя ако ме зава-